

Tanítási tervezet

1. Alapadatok

Óra időpontja: 2017. november 13. 12.05

Tanít: Sente Ádám László

Évfolyam: 7/D

Iskola: ELTE Apáczai Csere János Gyakorlóiskola és Gimnázium

Helyszín: Földrajz terem

Témakör: Ausztrália, a sarkvidékek és az óceánok földrajza

Tanítási egység címe: **Ausztrália földrajza**

Az óra típusa: Új ismereteket szerző és feldolgozó óra

Az óra jellemző munkafarmája: frontális munkafarm, egyéni munkavégzés

2. Tantervi követelmények

2.1 A tanítási óra oktatási céljai

- Átfogó kép alkotása Ausztrália természetföldrajzi jellemzőiről, az okok és a jellemzők közötti összefüggések felismertetése a Föld fejlődéséről és az Afrikánál tanult éghajlattípusokról való tudás alkalmazásával.
- Ausztrália rövid társadalomföldrajzi jellemzése.

2.2. A tanítási óra nevelési célja

- A kritikai szemlélet fejlesztése a tananyaghoz kötődő hírek, problémák tanórai behozásával.
- Az együttműködő szemlélet kialakítása a diákokban.
- A környezeti szemlélet kialakítása, fejlesztése.
- Más kultúrák megismerése, megértése és megbecsülése.

2.3. A tanítási óra képzési, fejlesztési céljai

- Az összefüggések, kapcsolati rendszerek felismerése
- A szövegértési és feldolgozási készség fejlesztése, gyakorlása
- Információhordozók használatának gyakorlása
- A szóbeli szövegalkotási készség fejlesztése
- A lényegkiemelés módszerének gyakorlása
- Az érvelés gyakorlása

2.4. Oktatási követelmények

a) fogalmak

Megerősítendő fogalmak: ásványkincs, tagolatlan partvidék, ösföld, passzát, őslakos, bevándorló, rassz

Új fogalmak: Ausztráliai-alföld, Nagy-Artézi-medence, Nagy-Vízválasztó-hegység, Nyugat-ausztráliai-ösföld, Ausztrália, Murray, Melbourne, Perth, Sydney, Canberra, artézi víz, ausztrálid, korall

b) folyamatok

megerősítendő folyamatok: az ember környezetformáló szerepe

c) összefüggések

Megerősítendő összefüggések: történelem és földrajz kapcsolata, ásványkincsek és gazdasági fejlődés kapcsolata, földrajzi adottságok és az ország gazdasági jellemvonásainak összefüggései

Új összefüggések: belső feszültségek az őslakók és a bevándorlók közt, Ausztrália zártságából adódó jelenségek (pl. állatföldrajz)

d) megfigyelések, vizsgálatok, kísérletek: az ausztrálid rasszt ábrázoló kép megfigyelése

e) fejlesztendő készségek, kompetenciák

- az információhasználati készség fejlesztése
- a térképen történő eligazodás készségének fejlesztése
- a természettudományos kompetencia fejlesztése
- a szociális és állampolgári kompetenciák fejlesztése

f) főbb tanulói tevékenységek

- egyéni feladatmegoldás
- szöveg értelmezése
- kapcsolatok, ok-okozati összefüggések keresése

3. Szemléltető és munkaeszközök

dia, táblai szöveg, kiosztott szöveg, vaktérkép, falitérkép, atlasz

Felhasznált tankönyvek: Jónás– Kovácsné – Mészárosné – Vízváriné (2009): Földrajz 7. – Kontinensek földrajza. Mozaik Kiadó, Budapest. , illetve Tamásics Katalin: Kontinensek földrajza. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest

4. Tantárgyi koncentráció

- Belső koncentráció: Ausztrália tájai, népessége, gazdasága
- Külső koncentráció: történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: felfedezések; irodalom: szövegfeldolgozás

5. Óraterv

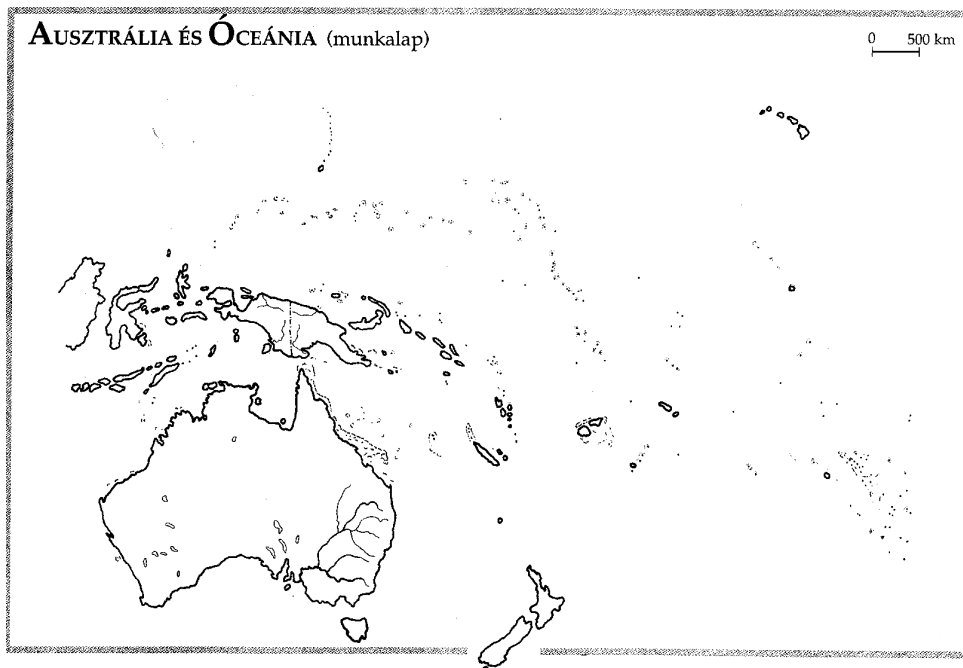
Idő	Az óra menete	Didaktikai mozzanat	Didaktikai módszer	Munkaforma	Eszköz
0,5 p	Jelentés, adminisztráció				
1 p	Ötlebörze – Mi jut eszünkbe Ausztráliáról? (szavak, kifejezések) - középre: Ausztrália felirat, köré a tanulók által elmondottak - megoldások átbeszélése, elmondjuk, mi lesz az órán	Előzetes ismeretek összegyűjtése, Célkitűzés	Ötletgyűjtés	Frontális munka	Tábla
3 p	Ausztrália helyzete, határai Atlasz kinyitása: mekkora Ausztrália a többi kontinenshez képest- a legkisebb kontinens! Mely óceánok határolják? (ny: Indiai-ó., K: Csendes-ó., D: Indiai-óceán) Miben hasonlít a partvidéke a korábban tanult Afrikáéhoz ? (válasz: tagolatlan – mi a tagolatlan partvidék?) Mely természeti képződmény nehezíti még a közlekedést? – A Nagy-korallzátony (megmutatjuk, illetve elmondjuk, mi a korall)	Új ismeretek szerzése	Tanári magyarázat, kérdésekkel	Frontális munka	Falitérkép, atlasz
7 p	Ausztrália tájainak bemutatása Az atlasz segítségével: melyik nagy ösföld helyezkedik el a kontinensek (Nyugat-ausztráliai-ösföld) – mi az ösföld? Nagy-Vízválasztó-hegység : melyik hegységrendszerhez tartozik? (óidei, variszkuszi röghegység,) Ausztráliai-alföld megmutatása	Új ismeretek szerzése	Tanári közlés, kérdésekkel	Frontális munka	Falitérkép, atlasz

10 p	-jelöljük be a kiosztott vaktérképen a tájakat! (felhívom a figyelmet arra, milyen jelölést, színezést kövessenek)	Új ismeretek szerzése és rögzítése	Térképmunka a (tanári kiegészítéssel)	Egyéni munka	Vaktérkép
12 p	Ausztrália főbb városainak megkeresése és megmutatása, a főváros megnevezése (Melbourne, Sydney, Canberra)	Új ismeretek szerzése	Tanári magyarázat, kérdésekkel, szemléltetéssel	Frontális munka	Atlasz, falitérkép
13 p	Ausztrália éghajlata Éghajlati térkép kivetítése- Mely nevezetes szélességi kör halad át Ausztrálián? (Baktérió) – Milyen következményekkel járhat ez? szárazság, közepén sivatagi éghajlat, sivatag – (Ausztrália a legszárazabb kontinens) A Nagy- Vízáztató-hegység szerepének elmagyarázása)	Új ismeretek szerzése	Tanári magyarázat, kérdésekkel, szemléltetéssel	Frontális munka	Atlasz, dia
18 p	Élő múzeum (Ausztrália élővilága) Miért nevezzük Élő múzeumnak Ausztráliát? (más kontinenseken évmillió évekkel ezelőtt kihalt állatok) Miért lehet ilyen különleges élővilága? (korán elszakadt a többi kontinensről)	Új ismeretek szerzése	Tanári magyarázat, kérdésekkel	Frontális munka	Dia
21 p	Néhány gondolat Ausztrália történelméről, népességéről (az ausztraliid rassz kifejtése)	Új ismeretek szerzése	Tanári közlés	Frontális munka	Dia
24 p	a bennszülöttek és a bevándorlók kapcsolatáról szóló szöveg kiosztása -a csoport egyik fele érveljen mellett, hogy a bennszülöttek is megkaphassák a fehéreknek járó jogokat és állampolgárságot, a másik fele pedig mellett, hogy miért nem lenne célszerű állampolgárságot adni a bennszülötteknek.	Új ismeretek szerzése	Érvelés	Egyéni munka	Szöveg

35 p	<p>Ausztrália mezőgazdasága</p> <p>Milyen problémákkal kell szembenéznie a mezőgazdaságnak? (válasz: vízhiány)</p> <p>Honnan nyerhetnek vizet (régis ismeretek előhozása: Afrika, oázis) – főként felszín alatti vizekből</p> <p>Nagy-Artézi-medence (térképen megmutatom)</p> <p>Az artézi víz fogalmának tisztázása</p> <p>Farmgazdálkodás – juhok</p> <ul style="list-style-type: none"> - Melyik ipar hasznosítja a gyapjút? (textil- és ruházati ipar) - Mit készíthetnek gyapjúból? (ruhák, szőnyegek, takarók) <p>(főbb gondolatok a dián)</p>	Új ismeretek szerzése	Tanári magyarázat, kérdésekkel	Frontális munka	Dia, atlasz
41 p	<p>Ausztrália ipara</p> <p>Melyik Ausztrália legfontosabb energiahordozója, érce, valamint nemesfémérce? (válaszok megbeszélése, kiegészítések)</p>	Új ismeretek szerzése	Tanári magyarázat, kérdésekkel	Frontális munka	Dia, atlasz
44 p	<p>Összefoglalás</p> <p>“Ötujjas mese” : Egy tanuló 5 mondatban összefoglalja az órát, én számolom a mondatait</p>	Ellenőrző rögzítés	Egyéni feladatvégzés, összefoglalás	Egyéni munka	
45 p	<p>A munka megköszönése, az óra lezárása</p>	Értékelés	Tanári közlés	Frontális munka	

7. Mellékletek

1. kontúrtérkép



2. Szöveg

A következő tudósítás, amelyet az Ausztráliát járt német utazó, Jacobs írt, 1959-ből származik. A bennszülöttek iránt különösen érdeklődött, és a véletlen egy ausztráliai antropológussal hozta össze, aki egy bennszülöttet kórházba szállított. A német utazót meglepte, hogy a professzor gondoskodott a kórházi ellátásról. De a további felvilágosítások még megdöbbentőbbek voltak. A professzor a következőket mondta:

– Tudawali nem ausztráliai állampolgár. Bennszülött. A mi civilizált közösségünkön kívül áll, így nincsenek is meg a fehérek jogai. – Even professzor arcjátéka sejtette, hogy nem ért egészen egyet azzal, amit mond.

– Nem mindenki tartja ezt helyesnek, de a legtöbb ausztráliait nem érdekli az ügy, a kormányhivatalok meg nem tudnak mit kezdeni a bennszülöttekkel. Az abók – az angol aborigéne (bennszülött) rövidítését használják – közül jó marhahajcsárok kerülnek ki, de ipari munkásként semmit sem érnek. Pedig a modern Ausztrália bálványa az ipar. Az őslakosság így másodrendű embernek számít, sőt tehernek tekintik.

A csoport egyik fele érveljen amellett, hogy a bennszülöttek is megkaphassák a fehéreknek járó jogokat és állampolgárságot, a másik fele pedig amellett, hogy miért nem lenne célszerű állampolgárságot adni a bennszülötteknek.

(Például: érvek - a bennszülöttek mellett: előbb voltak itt, övük a földrészt, sok helyről kiszorították őket, a társadalomba való befogadással némileg kárpótolhatnák őket

- **miért nem lenne célszerű megadni nekik az állampolgárságot:**
 - nem vesznek részt az állam működésében, nem adóznak – nincs joguk beleszólni a működésébe**
 - képzetlenek**
 - meg kell őrizniük különleges életfeltételeiket, így jobb, ha távol maradnak a fehér társadalomtól**